

Stenogrammid

XIII Riigikogu, VII Istungjärk, täiskogu korraline istung

Kolmapäev, 18.04.2018, 14:00

Toimetatud

14:00 Istungi rakendamine

1. 14:01 Pankrotiseaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (575 SE) kolmas lugemine

2. 14:04 Välismaalaste seaduse muutmise seaduse eelnõu (590 SE) teine lugemine

14:00 Istungi rakendamine

14:00 Esimees Eiki Nestor

Tere neile, keda veel näinud ei ole! Jõudu! Eelnõude ja arupärimiste üleandmine. Kohaloleku kontroll, palun!

Kohaloleku kontroll

Hetkel on täiskogul kohal 72 Riigikogu liiget.

Päevakorra täpsustamine. Päevakorrapunktis nr 2 on komisjoni ettepanekul muudetud komisjoni ettekandjat, kelleks on saanud Helmut Hallemaa.

1. 14:01 Pankrotiseaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (575 SE) kolmas lugemine

14:01 Esimees Eiki Nestor

Alustame: Vabariigi Valitsuse algatatud pankrotiseaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu 575 kolmas lugemine. Avan läbirääkimised. Läbirääkimiste soovi ei ole. Läheme lõpphääletuse juurde. Austatud Riigikogu, selle seaduseelnõu vastuvõtmiseks on vajalik Riigikogu koosseisu häälteenamus. Kohaloleku kontroll, palun!

Kohaloleku kontroll

Täiskogul on 81 Riigikogu liiget.

Panen hääletusele Vabariigi Valitsuse algatatud pankrotiseaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu 575. Palun võtta seisukoht ja hääletada!

Hääletustulemused

Eelnõu 575 vastuvõtmise poolt oli 77 ja vastu 5 Riigikogu liiget, erapooletuid ei olnud. Pankrotiseaduse ja teiste seaduste muutmise seadus on vastu võetud.

2. 14:04 Välismaalaste seaduse muutmise seaduse eelnõu (590 SE) teine lugemine

14:05 Esimees Eiki Nestor

Vabariigi Valitsuse algatatud välismaalaste seaduse muutmise seaduse eelnõu 590 teine lugemine. Põhiseaduskomisjoni ettekandja Helmut Hallemaa, palun!

14:05 Helmut Hallemaa

Austatud esimees! Head kolleegid! Toon teieni põhiseaduskomisjonis toimunud välismaalaste seaduse muutmise seaduse eelnõu 590 teise lugemise arutelu. Komisjoni istungit juhatas Marko Pomerants ja seal osalesid Jüri Adams, Hanno Pevkur, Dmitri Dmitrijevi Helmut Hallemaa asendusliikmena, Jaak Madison, Lauri Luik, Tarmo Kruusimäe Mart Nuti asendusliikmena, Mihhail Korb, Rein Randver, Tiit Terik

ning meie nõunikud. Kohale olid kutsutud Siseministeeriumi kodakondsus- ja rändepoliitika osakonna juhataja Ruth Annus, sama osakonna nõunik Harry Kattai ja õigusnõunik Kaspar Lepper ning Välisministeeriumi konsulaarosakonna konsulaarteenuste büroo lauaülem Tanel Jõks. Komisjoni esimees ütles komisjoni istungi alguses, et eelnõu esimene lugemine toimus siinsamas saalis 14. märtsil ja pärast seda esitati eelnõu kohta üks muudatusettepanek, mille autor on Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna (EKRE) fraktsioon. Seda muudatusettepanekut tutvustas istungil komisjoni ja fraktsiooni liige Jaak Madison. Ta selgitas EKRE fraktsiooni esitatud muudatusettepaneku sisu. Euroopa Liidu õpi- ja teadusrände direktiivi kõigi punktide ülevõtmine ei ole tegelikult kohustuslik ja üks selline punkt puudutab *au pair*i ehk lapsehoidja-koduabilise teenust. Muudatusettepaneku sisu on võtta sellest seaduseelnõust välja need sätted, mis tagavad selle teenuse regulatsiooni sisseviimist, st § 1 punktist 11 osa, milles täiendatakse seadust §-ga 106¹, § 1 punkt 13 ning § 1 punktid 17–18 ja punkt 21. Nende kõigi sisu on lapsehoidja-koduabilise teenuse ehk *au pair*i regulatsioon, mida tahetakse eelnõust välja võtta. Kogu diskussioon toimuski valdavalt selle ettepaneku esitajate ja komisjonis olnud inimeste vahel: miks oli ettepanek algatajate arvates vajalik ja miks lõpuks komisjonis leiti, et see ikkagi ei ole vajalik.

Siseministeeriumi osakonnajuhataja Ruth Annus märkis, et ministeerium toetab eelnõu vastuvõtmist esialgsel, ministeeriumi esitatud kujul, mistõttu ei ole ministeerium selle muudatusettepanekuga nõus. Põhjendus on selline, et kõnealune regulatsioon sobib Eesti õiguskorda ning ei ole ühtegi mõistlikku õiguslikku põhjendust, miks ei peaks direktiivi seda kategooriat üle võtma. Vajadus selliste lapsehoidjate-koduabiliste järele on Eestis realselt olemas.

Komisjonis toimus ka nn geograafiline diskussioon. Ruth Annus ütles vastuseks sedagi, et valdavalt on Lääne-Euroopa riigid selle regulatsiooni üle võtnud ja Ida-Euroopa riigid ei ole seda teinud. Jaak Madison muudatusettepaneku ühe esitajana küsis, mis alustel seda hinnatakse, st millal on Ida-Euroopa riik Eesti Lääne-Euroopasse liikunud. Ma arvan, et see ei ole kunagi olnud geograafiline küsimus. See on pigem olnud poliitiliste arengute ja ka ühiskonna arengutaseme küsimus. Ka Ruth Annus vastas, et tegelikult ei ole siin seda mõeldud. Pigem on mõeldud seda, et Eesti on seni juhindunud põhimõttest, et Eesti kehtestab piiranguid või ei anna uusi võimalusi üksnes mõistlikel kaalutlustel, millest peamised on väärkasutuse risk ning oht avalikule korrale ja julgeolekule. Kõnealuse regulatsiooni puhul ei ole täheldatud ega ette näha kumbagi ohtu.

Komisjoni liige Jüri Adams küsis, kas praegu on Eestis *au pair*ina tegutsemine kuidagi takistatud või raskendatud või kui EKRE fraktsiooni ettepanek peaks toetust leidma, siis mis oleks edaspidi teisiti. Vastus oli selline, et välismaalaste seadus praegu sellist eraldi regulatsiooni ette ei näe. Kõik selle kategooria inimesed, kes kolmandatest riikidest siia tulevad – kui neid on –, lähevad tegelikult töörande alla ja peavad vastama nõuetele, mille sees on ka keskmise palga maksmise nõue. Hilisemas diskussioonis leidsid mitmed komisjoni liikmed, et üldiselt vist Eestis siiski ei ole palju neid juhuseid, kus lapsehoidjatele ja koduabilistele keskmist palka makstakse. Pigem makstakse selle teenuse eest oluliselt väiksemat tasu.

Komisjoni liige Lauri Luik tundis huvi, mis ohte täpsemalt näeb EKRE fraktsioon *au pair*i regulatsiooni Eesti õiguskorda sisseviimises. Jaak Madison märkis, et EKRE fraktsioon ei toeta arusaama, et Eesti riik peab oma seadustesse üle võtma direktiivide sätteid lihtsalt sellepärast, et Eesti ministeeriumid ei näe ühtegi mõjuvat põhjust neid mitte vastu võtta. Pigem peaks see lausa vastupidi olema, et üle võetakse neid regulatsioone ja seadusandlikke akte, mis lahendavad mingit probleemi, on Eesti õiguskorrale või ka töökeskkonnale abiks.

Jaak Madison mainis ka reguleerimata maksustamist, mis võib olla probleemne küsimus. Ministeeriumi esindaja Ruth Annus märkis, et lapsehoidjatele-koduabilistele makstava tasu maksustamist puudutav osa ei muutu pärast seda ülevõtmist, tegelikult on see regulatsioon ka praegu olemas. Selle *au pair*i regulatsiooni sisseviimine võimaldab lapsehoidjatele-koduabilistele taskuraha maksta, see ei ole palk või töötasu. Kui mindaks üle töötasu maksmise alustele, siis tuleb lähtuda kõigist tööseadustest ja siis tuleb ka sellist töötamist reguleerida. Samamoodi on võimalik jälgida koduabilise või lapsehoidja tegevuse printsiipe. Kui neid ei järgita, tuleb igal juhul võtta aluseks see, millist tööd sellisel juhul tehakse.

Siis jõudis küsimise kord Hanno Pevkuri kätte. Ta pöördus ministeeriumi esindaja Ruth Annuse poole päris mitme küsimusega. Kõigepealt küsis ta, kas taskuraha suurus on reguleeritud. Vastus oli, et see ei ole reguleeritud. Hanno Pevkur tundis huvi ka selle vastu, kui palju võiks olla neid inimesi, kes oleksid edaspidi huvitatud Eestisse *au pair*iks tulekust. Ministeeriumi vastus oli selline, et tegelikult meil praegu

seda teadmist ei ole, kuna meil ei ole vastavat regulatsiooni. Seega ei ole ka seadustes vastavat kategooriat fikseeritud. Hanno Pevkur küsis ka seda, kas Rahandusministeerium ei näe probleemi selles, et *au pair*ile saab maksta taskuraha, mida ei maksustata. Vastus oli selline, et ei. Rahandusministeerium ega Justiitsministeerium ei näe selles küsimuses või asjas probleemi. Tegelikult on selle maksustamisega niimoodi, et perekond või vanemad maksavad teenuseosutajale tasu oma palgast või nendest sissetulekutest, mille pealt on Eesti riik juba maksud kätte saanud. Tarmo Kruusimäe tundis huvi, kas selline regulatsioon on olemas ka näiteks Ungaris ja Tšehhis. Vastus oli selline, et kummaski riigis seda regulatsiooni rakendatud ei ole. Jüri Adams märkis, et kui vaadata eelnõu teksti, siis sealt ei tule välja, et *au pair*il peab olema sõlmitud leping vastuvõtva perekonnaga, vaid tõenäoliselt on leping sõlmitud vahendusfirmaga. Ministeeriumi õigusnõunik Harry Kattai selgitas, et tulevikus võiks tõesti olla ka selline võimalus, et lapsehoidjaid vahendav organisatsioon sõlmib isikuga lepingu konkreetse perekonna abistamiseks ja isik hakkab hoidma just selle pere lapsi. Arutelu lõpus küsis komisjoni esimees Marko Pomerants, kes toetab EKRE fraktsiooni esitatud muudatusettepanekut. Hääletusel sai see 2 poolthäält (Jüri Adams ja Jaak Madison) ja teised komisjoni liikmed olid vastu – seega komisjon seda ettepanekut ei arvestanud. Siin tuleb ära tuua ka Jüri Adamsi selgitus. Ta märkis, et tema hääletamine ei olnud sisuline. Ta pidas vajalikuks poolt hääletada meie kodu- ja töökorra pärast, mis näeb ette, et kui eelnõul on alla kahe toetaja, mis saab muidugi tähendada ainult ühte toetajat, siis ei panda seda saalis hääletusele. Adamsi põhjendus oligi selline, et ta hääletas komisjonis eelnõu poolt sellepärast, et seda muudatusettepanekut oleks võimalik ka saalis hääletusele panna, kui muudatusettepanekute esitaja ehk EKRE fraktsioon seda soovib. Lõpuks tehti menetluslikud otsused: võtta eelnõu teine lugemine tänasesse päevakorda, teha ettepanek eelnõu teine lugemine lõpetada ja kui eelnõu saab teisel lugemisel toetuse osaliseks, viia 2. mail 2018. aastal läbi selle eelnõu lõpphääletus. Selle poolt olid kõik komisjoni liikmed, välja arvatud Jaak Madison, kes oli vastu. Aitäh!

14:17 Esimees Eiki Nestor

Küsimused ettekandjale. Peeter Ernits, palun!

14:17 Peeter Ernits

Hea juhataja! Hea ettekandja! Ma lugesin direktiivi hoolikalt läbi ja see on suurepärane: teadlased, üliõpilased, vabatahtlikud jne. Aga *au pair*id on seal nagu sadul sea seljas. Samas ütleb direktiivi 23. punkt, et liikmesriikidel peaks olema võimalik ka neile kohaldada käesoleva direktiivi sätteid. See on ainuke punkt, mis ei puuduta ei teadlasi, üliõpilasi, õpilasi ega vabatahtlikke. Ma vaatasin ka Pere24 lehekülge: kaks Olgat, kaks Triinut, üks Evelin, kolm Tuulit, Mariliis ja väga paljud teised otsivad tööd *au pair*ina. Minu küsimus on, miks te seda ei arvestanud. Direktiiv annab kohalikule riigile võimaluse oludele vastavalt rakendada sätteid just nimelt *au pair*ide puhul, aga meie seda ei tee. Miks?

14:18 Helmut Hallemaa

Eks sa peaksid küsima kõigi nende kaheksa hääletaja käest, miks nad niimoodi tegid. Komisjonis hääletas enamik liikmeid selle muudatusettepaneku mitteamestamise poolt. Nagu ma siin juba mainisin, põhjendas Jüri Adams ka seda, miks ta toetas selle muudatusettepaneku arvestamist. Ta pidas vajalikuks protokolli jaoks eraldi märkida, et tema põhiline motiiv oli see, et muudatus tuleks saali hääletusele. Ehk kui esitajad soovivad seda panna saalis hääletusele, siis see ka pandaks siin hääletusele. Kindlasti vääriskid ja vajaksid ka need sinu nimetatud eesti nimedega inimesed seda teenust ja kui on soovijaid, siis miks mitte.

14:19 Esimees Eiki Nestor

Krista Aru, palun!

14:19 Krista Aru

Aitäh, härra juhataja! Austatud komisjoni ettekandja! Te rääkisite üsna põhjalikult sellest, mida komisjon arutas ja millised olid küsimused. Kas te palun sõnastaksite kokkuvõtlikult veel, millist ühiskondlikku

kitsaskohta soovitakse tegelikult lahendada selle seadusmuudatusega, mis hõlmab just nimelt kolmandatest riikidest pärit lapsehoidjate-koduabiliste võimalikku rakendamist? Milline on see ühiskonna enda, meie ühiskonna probleem?

14:19 Helmut Hallemaa

Ma tegelikult juba põhjendasin seda. Vastustes oli ju juttu ka sellest, et praegune seaduseelnõu, see Euroopa direktiivi ülevõtmine ei ole mõeldud mingi konkreetse kitsaskoha lahendamiseks, vaid selleks, et anda täiendavaid võimalusi. Väga paljudes Euroopa riikides on seda direktiivi juba 1969. aastast Euroopa Liidu Nõukoguga kokkuleppel niimoodi rakendatud. Ma ei ole selle seaduseelnõu esitaja ja sellepärast ei oska öelda kõiki põhjendusi, aga tegu on ühe Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi ülevõtmisega. *Au pair*'id on sinna ühe punktina juurde lisatud, aga eeskätt on see õpi- ja teadusrände direktiiv. Põhiosa sellest direktiivist puudutab tõesti seda poolt. Tegu on täiesti vajaliku direktiiviga, sest see ühtlustab Euroopa Liidu riikides regulatsioonide alusel väljaantud elamislubadega inimestel liikumist ja töötamist Eestis ning siin olemist. Samamoodi tekib meil regulatsioonide alusel väljaantud elamislubadega inimestel võimalus minna teistesse riikidesse. Väga oluline on ka see, et nüüd on võimalik praktikat tasustada, varem seda tegelikult teha ei saanud.

14:21 Esimees Eiki Nestor

Mart Helme, palun!

14:21 Mart Helme

Aitäh! Kogu su jutt on absurdne. Eesti ülikoolid kubisevad võõrülõpilastest ja välisõppejõududest. Kõik seadused on olemas, mis seda võimaldavad. Euroopa Liidus on tööjõu vaba liikumine. Millest räägitakse? See, millest tegelikult räägitakse, on tagaukse avamine immigratsioonile. Muide, mis puudutab *au pair*'e, siis on tegu ukse avamisega ka inimkaubandusele, sh prostitutsiooni vahendamisele. Kõik need asjad, mida te siin mainisite – see, kuidas võib hakata taskuraha maksma, ja see, kuidas mingi vahendufirma võib hakata neid maale tooma –, on ukse avamine illegaalsele immigratsioonile, prostitutsiooni vahendamisele ja inimkaubandusele. Selle direktiivi ülevõtmine praegu on absoluutselt moraalitu ning sellest on aru saanud tšehhid ja mõned teised Ida-Euroopa riigid. Minu küsimus on: kas te olete minuga nõus, et sellelt, keda Issand nuhelda tahab, võtab ta kõigepealt mõistuse?

14:22 Helmut Hallemaa

Ma ei usu, et see viimane küsimus nõusoleku või mitte nõusoleku kohta on päevakorraga kooskõlas olev küsimus. Aga mis puudutab hea kolleegi Mart Helme väiteid, siis tegelikult ei käsitle ka teie muudatusettepanek seda osa, millest sa siin praegu rääkisid. Te ise olete teinud muudatusettepaneku ainult selle direktiivi osa kohta, mis puudutab *au pair*'ide ehk lapsehoidjate-koduabiliste regulatsiooni. Nii et seda eelnevat osa, mis oli sinu küsimuse esimene pool, ei ole te oma muudatusettepanekus sõnastanud – oleks võinud siis sõnastada. Kahtlemata on võimalik sellega erinevalt suhestuda ja see esimene osa on oluline. Mis puudutab lapsehoidja-koduabilise teenust, siis kindlasti on ka siin võimalik tulevaste regulatsioonidega asja parandada, asja rohkem kontrollida ja paremini reguleerida.

14:23 Esimees Eiki Nestor

Peeter Ernits, palun!

14:23 Peeter Ernits

Hea juhataja! Hea ettekandja! Kordan taas: kuigi meil vajadust pole – meie oma inimesed otsivad tööd – ja direktiiv annab võimaluse punkti kas rakendada või mitte rakendada, ütleme meie kalasilmselt, et rakendame ikka. Kas sina ja komisjoni liikmed olete üldse direktiivi lugenud? Teiselt poolt on direktiivis märke, et *au pair*'e võidakse ära kasutada, mida ei ole öeldud teadlaste, üliõpilaste ega õpilaste kohta. Kas te arutasite teise küsimusena, kuidas takistada seda, et neid kolmandatest riikidest saabuvald *au pair*'e ei hakataks siin ära kasutama näiteks prostituudina või ma ei tea kelle teisena?

14:23 Helmut Hallemaa

Aitäh! Tegelikult on ju tegemist teise lugemise aegse aruteluga. Esimese ja teise lugemise vahel oli kõigil võimalus teha ettepanekuid seaduseelnõu muutmiseks, täiendamiseks, parandamiseks, milleks iganes. Neid ettepanekuid laekus ainult üks. Ja komisjoni protokollis see osa, mida sa lõpus käsitlesid, ei kajastu – nende ärakasutamise teema komisjonis ei tõstatunud.

14:24 Esimees Eiki Nestor

Raivo Põldaru, palun!

14:24 Raivo Põldaru

Aitäh, härra esimees! Hea ettekandja! Kas komisjon arutas ka seda, kuidas maksuamet nende taskurahaga lepib – kas nad on sellega nõus? Eesti inimesed otsivad tööpoolest tööd lapsehoidjatena, aga mujalt tullakse siia taskuraha teenima, n-ö taskuraha peale saama.

14:24 Helmut Hallemaa

Tegelikult peavad kõik need kategooriad, kellest siin juttu on, mahtuma Eestis kehtivate seaduste raamidesse, Eesti regulatsioonide alla. Ja kõik need seadusandlikud aktid annavad Maksu- ja Tolliametile piisavalt regulatsioone. Ega me ei peaks Eesti ühiskonda ka ülereguleerima.

14:25 Esimees Eiki Nestor

Rohkem ettekandjale küsimusi ei ole. Avan läbirääkimised. Henn Põlluaas, palun!

14:25 Henn Põlluaas

See jutt, mida me nüüd siin kuulsime, on sõna otseses mõttes absurdne ja, piinlik öelda, ka täiesti madalalaubaline. Need põhjendused, millega soovitakse teha Euroopa direktiivi üks soovituslik osa Eestis kohustuslikuks, on allpool igasugust arvestust.

Esiteks, mul on küsimus, kas Eesti on suveräänne riik. Kas Riigikogu esindab iseseisvat, suveräänset riiki, kellel on enda otsustusvõime ja ka otsustusõigus, või oleme me lihtsalt truualamlikud teenrid, kes iga isanda näpunipsu peale jooksevad ja kõigega absoluutselt nõus on – banaani kõveruse reguleerimisega, porgandi puuviljaks kuulutamise või millega iganes?

Meil ei ole mitte vähimatki kohustust, ammugi vajadust teha see direktiivi osa, mis puudutab lapsehoidjaid-koduabilisi, Eestile kohustuslikuks. Meil ei ole mitte mingisugust vajadust kolmandate riikide kodanikele ust avada. Meil on neid juba niigi piisavalt: aastal 2016 tuli meile kolmandatest riikidest peaaegu 7300 isikut, aastal 2017 oli sisserännanute arv veelgi suurem. Kümne aasta jooksul tuleb meile Tartu linna suurune muukeelne, eesti keelt mitte oskav kontingent, kui see tendents ja kõik need teie väljapakutud kvoodisüsteemist möödahiilimised jätkuvad. See jutt, et me kvooti ei suurenda, ei maksa ju mitte midagi: praktiliselt iga päev tullakse välja uute eranditega, mis tegelikult tühistavad selle Eesti rahvastiku kaitseks tehtud kvoodi.

Nüüd konkreetselt sellest asjast. Ministeeriumi väitel juriidilisi vastunäidustusi pole. Tule taevas appi! Meil on siin ainult 900 000 eestlast. Meil on tohutu avatud regioon – Euroopa Liit, USA, Kanada, Jaapan – , kus elab miljard inimest, kes võivad siia tulla ilma igasuguste piiranguteta. Sellest on vähe – te tahate veel kolmandatele riikidele ukse avada.

Lapsehoidjale-koduabilisele makstav tasu ei ole äkitselt enam palk. Selle pealt ei pea makse maksma, see justkui ei ole töötegemine. See on ju absurd! Tegelikult legaliseeritakse mustad palgad. Ja väide, et tööandja on juba maksud maksnud, *au pair* ei pea seda enam tegema, on ju absurdne. Kõik me peame makse maksma, aga äkitselt üks kontingent ei pea. Kui minu naabrimees on töötu, ma palkan ta, kutsun appi endale puid lõhkuma ja maksan talle näiteks 10–20 eurot ning see jõuab maksuametini, jääb ta kõikidest abirahadest ilma. Aga mingisugused *au pair*-id võivad teenida ükskõik kui palju. Kõige hullem on see, et selle kõrvalt võivad nad tööpoolest töötada prostituutidena või jumal teab kellena – ei mingit probleemi.

See, et ühiskonnas suurenevad lõimumisprobleemid, või see, et palgale tekib surve madalaks jääda, ei loe absoluutselt. See on täiesti arusaamatu. Ja kui kuulata veel seda, mida siseminister siin esimesel lugemisel rääkis, siis mingeid põhjendusi ju vajaduse kohta ei ole ...

Palun lisaaga!

14:30 Esimees Eiki Nestor

Kolm minutit lisaaega.

14:30 Henn Põlluaas

Siseminister teatas, et sellega me anname kolmandate riikide inimestele võimaluse silmaringi avardada. Tule taevas appi! Meie asi ei ole avardada kolmandate riikide inimeste silmaringi sellise asjaga, millega me võtame enda inimestelt töö ära. Nagu kolleeg siin ette luges, meil on terve hulk inimesi, kes otsivad tööd *au pair*'ina. Meil on tuhandeid õpilasi ja üliõpilasi, kes hea meelega teeniksid endale õppimise kõrvalt natukene lisaraha. Meil on pensionärid jne. Nende peale me ei mõtle. Kui nemad lähevad *au pair* 'iks, lapsehoidjaks-koduabiliseks, siis lajatab maksuamet neile täie karmusega, sellepärast et muidu teevad nad ju musta tööd. Aga kolmandate riikide inimestele ütleme, et olge lahked, tulge ja tehke mustalt tööd kui palju tahes ning selle kõrvalt ükskõik mida veel lisaks. Mõni neist võib-olla tulebki perekonda mitte koduabilise tööd tegema, vaid "koduabilise" tööd tegema. Sellega aidatakse kaasa prostitutsiooni legaliseerimisele.

Sellise asjaga siin välja tulla ja öelda, et see on meile justkui kasulik ja selle vastu ei olevat mingeid väiteid, on täiesti hullumeelne. Ainukesed olemasolevad argumendid ongi selle hullumeelse idee ja soovitusel läbisurumiseks välja toodud mõtted. Nii et ma usun, et iga vähegi halle ajurakke omav inimene siin saalis – ja mitte ainult siin saalis, vaid terves Eesti Vabariigis – saab aru, et tegemist on absurdse ettepanekuga. See on üks lüli massiimmigratsiooni soodustamise jadas, millega meil ülimalt ägedalt, sihikindlalt ja järjepidevalt välja tullakse, mida me oleme näinud ja mida me varsti siin saalis uuesti näeme.

Tõmbame sellele pidurit! Me oleme väikerahvas. Meie säilimine ja allesjäämine on meie kõige suurem ülesanne ja kohustus ning argument kõikide selliste eesti rahva väljavahetamise ja hävitamise plaanide vastu. Seega esitab Eesti Konservatiivne Rahvaerakond ettepaneku katkestada seaduseelnõu 590 teine lugemine. Aitäh!

14:33 Esimees Eiki Nestor

Peeter Ernits, palun!

14:33 Peeter Ernits

Lugupeetud juhataja! Head kolleegid! Mul ei olnud plaanis siia tulla, aga selle direktiivi läbilugenuna ei saa ma mitte vait olla. Tegelikult on see suuresti hea direktiiv, mille eesmärk on suurendada teaduse osa ja leida juurde neid inimesi, kes võiksid teadust ühiskonna huvides rakendada. See puudutab teadlasi, üliõpilasi, õpilasi ja vabatahtlikke, aga nagu ma juba enne ütlesin, on *au pair*'id sinna juurde monteeritud nagu sadul sea selga. Ka direktiivis on kirjas, et hilisem laiem konsulteerimine on toonud ilmsiks vajaduse pakkuda *au pair*'idele paremat kaitset. Räägitakse ka sellest, et *au pair*'e võidakse ära kasutada – jälle tekst direktiivist. Kusagil direktiivis ei ole öeldud, et ka teadlasi, üliõpilasi, õpilasi või vabatahtlikke hakatakse ära kasutama, et on selline oht, räägitakse ainult *au pair*'idest.

Samas ütleb direktiivi punkt 23 otse ainult *au pair*'ide kohta, et liikmesriikidel peaks olema võimalik kohaldada käesoleva direktiivi sätteid. Kordan: see puudutab mitte teadlasi, üliõpilasi, õpilasi või vabatahtlikke, vaid *au pair*'e. Järelikult on komisjon andnud meile ainult selles ühes punktis võimaluse, aga meie ütleme kalasilmselt, tursanäoga, et me võtame kõik tervikuna üle. No kuulge, sõbrad, miks? Liiatigi, kui seda ametit vajavad väga-väga paljud inimesed kodumaal. Nii et ma ei saa aru, miks me seda teeme.

Rõhutan, et see direktiiv tegelikult juba kõrbeb: see tuleb vastu võtta 23. maiks, muidu tuleb rikkumismenetlus. Nii et natuke on veel aega. Direktiiv on minu hinnangul iseenesest hea ja selle peaks vastu võtma. Mina hääletaks poolt, aga kui direktiiv annab meile võimaluse kaaluda *au pair*'ide osa ja me seda ei tee, siis sellega ma küll nõus ei ole. Nii palju võiks ikkagi arutada ja olla riigimehelikkust, et kui meil seda tõesti vaja ei ole ja komisjon annab meile võimaluse, siis me seda ka kasutame. Aitäh!

14:37 Esimees Eiki Nestor

Tarmo Kruusimäe, palun!

14:37 Tarmo Kruusimäe

Hea esimees! Head rahvaasemikud! Minul oli küll plaanis siia tulla. Esimesel lugemisel olin ma väga terav koduabiliste ja lapsehoidjate suhtes ja erinevalt võib-olla teist paljudest sain ma päris korraliku peapesu. Tuleb välja, et päris paljude meie noorte inimeste jaoks on esimene välismaakogemus just koduabiliseks või lapsehoidjaks olek. Ma ei tea, kust on teil kõigil tulnud see ettekujutus, et lapsehoidja on automaatselt prostituut. Võib-olla on meil siin selle valdkonna spetsialiste arvatust tunduvalt rohkem. Rahvas võib väita ka seda, et kõik Riigikogu liikmed on lollid, aga kõik lollid ei ole veel Riigikogu liikmed. Seega, kui te teate üksikuid juhtumeid, kui te olete seda teenust kasutanud, siis kuriteost mitteteatamine on ikkagi kuriteole kaasaaitamine. Kui te kasutate lapsehoidjaid ja koduabilisi mitteshipäraselt, siis meil on selleks õiguskaitseorganid. Oht üldjuhul säilib, sellepärast et kui lapsehoidja teeb peremehele võiku valmis, siis see ju võib-olla ka otseselt töökohustustest ei tulene. Seda rääkisin ma siin ka eelmine kord, et kui koduabiline peab tegema sünnipäevalaua, siis kas see on ette nähtud.

Ma tean, millest ma räägin. Ma olen olnud restoranikokk ja ka mulle on pakutud kokatööd saatkondade juures või suursaadiku kodus. Lihtsalt selline töögraafik minule isiklikult tollel ajal ei sobinud. Ma tahtsin loomingulist vabadust, mitte seda, et ma pean õhtuti valmis olema – äkki läheb mõni Riigikogu liige siin resideeriva suursaadiku juurde ja ma pean hakkama võikusi tegema, selle asemel et rahulikult bändikaaslastega proovis olla.

On üks väga oluline moment, mida ma tahan Jüri Adamsile öelda. Ta ütles sealsamas põhiseaduskomisjonis, et tänu sellele, et tema ema oli Inglismaal koduabiliseks, sai ta hea, perfektse inglise keele. Tänu sellele sai ta enda ema kaudu ka need väärtused, mis tal praegu on. Tuginedes ainult ühele asjale, meie kodukorrale, ta toetas tehtud ettepanekut, kuid muust ta kahjuks – Jaaku siin ei ole – ei räägi.

Seega ma ei tea, kas on hea inimesi üldse siia lubada. Alustame sellest, et paneme piirid kinni: ei lase enda lastel ega noortel mitte kuskile mujale koduabiliseks ega lapsehoidjaks minna, samas ärme laseme ka teisi sisse. Seda hüsteeriat, et meil on massiimmigratsioon, ei ole ma täheldanud, ehkki ma liigun ringi küll. Ja kas see, et meil on ülikoolid läinud seda teed, et seal õpivad teise nahavärviga inimesed, on hea või halb? Minu meelest me peaksime ülikooliseaduse üle vaatama, me oleme ehk andnud neile liiga palju autonoomiat. Võib-olla on probleem, millest praegu rääkima peaks, see, et enda magistritöid võib siin juba inglise keeles kaitsta. See on ka märk avatusest, aga selle tõttu sureb meie emakeelne kõrgharidus välja.

Ma palun vabandust kõigilt neilt, kellest ma nii arvan, aga see, kui Indoneesiast tuleb Eestisse äritegelane, kes soovib kaasa võtta koduabilise, selleks et indoneesia keel ja kultuur jõuaks tema lapseni, kes ei õpiks siis nii väga kohalikke kombeid, on ju meie vaatevinklist väär. Me võiksime arvestada sellega, et iga rahvus on püha. Ja kui edukad Eesti inimesed lähevad välismaale ja võtavad siit koduabilise kaasa, siis see on ju teretulnud. Küll aga ei saa ma aru nende noorte murest, kes ütlevad, et nad tahaksid töötada koduabilisena – kas nad on valmis kirjutanud indoneesiakeelse motivatsioonikirja, on nad sinna kohta kandideerinud või on neil mingid muud nõudmised, tingimused või jääb neil pädevusest puudu. Mina praegu siin nii hullu probleemi ei näe. Aga mõtleme vahel ikka enda noorte peale ka ehk vaatame peegelpilti. Aitäh!

14:42 Esimees Eiki Nestor

Mart Helme, palun!

14:42 Mart Helme

Lugupeetud esimees! Head kolleegid! Kuldsed sõnad on need, mida on mõningatel puhkudel öeldud, et mõni inimene võiks kasutada võimalust vait olla. Mõni inimene oleks võinud kasutada ka täna võimalust vait olla, sest ei ole mõtet pritsida siia saali sulaselget rumalust, justkui ei saaks meie noored välismaale minna. Euroopa Liidus on tööjõu, kapitali ja teenuste vaba liikumine. Ilmselt pole see mõne rahvasaadikuni jõudnud, ehkki see on ka meil juba päris pikka aega, aastast 2004. Me näeme seda, et meie noored võivad minna Saksamaale, Inglismaale, Poolasse ja Hispaaniasse lapsehoidjateks või üliõpilasteks, aga ka teadus- või restoranitööle. Eesti hinnatud kokkasid on igal pool üle Euroopa. Mingeid takistusi ei ole.

Täpselt samuti ei ole mingeid takistusi Euroopa Liidust, Ameerika Ühendriikidest, Kanadast ja väga paljudest teistest riikidest pärit inimestel, keda on umbes miljard, tulla Eestisse. See on neile kõigile

võimalik ja rumal on rääkida siin mingisugust juttu piiride sulgemisest. Ma kordan, et sellelt, keda Issand nuhelda tahab, võtab ta kõigepealt tõesti mõistuse. Ja kui mõistust ei ole, ei ole mõtet rääkida asjadest, millest midagi aru ei saada. Küsimus ei ole isegi teadmises, küsimus on lihtsalt arusaamises. Selle eelnõuga on tõstatatud teema tagaukse avamisest kolmandate riikide kodanikele ja kuritegelikele struktuuridele, keda on absoluutselt igas maailma riigis. Samuti anname sellesama direktiiviga võimaluse panna alus illegaalsele inimkaubandusele. Ja kui keegi püüab öelda, et maailmas illegaalset inimkaubandust ei ole ja et seda ei ole ka Euroopa Liidus, siis andke andeks, minge psühhiaatri juurde – see on täiesti olemas.

Kui keegi püüab väita, et maailmas ei ole praegu umbes miljard inimest, kes tahaks oma kodukohtadest lahkuda, olgu põhjuseks kliima soojenemine, kodusõjad või mis iganes muud põhjused, siis ta samuti ei tea mitte midagi sellest, mis maailmas toimub. Kui see inimene ei tea, et selle miljardi inimese jaoks on üks sihtmärk Euroopa Liit, teiste hulgas ka Eesti, siis ta ei taju maailmas toimuvat adekvaatselt. Kui see inimene ei tea, et rändesurve Põhjamaadele ja Euroopa Liidule tulevikus ainult suureneb, siis see inimene ei taju maailma adekvaatselt.

Täna hommikul lugesin ma ühe Soome teadlase seisukohta, et Soomet ähvardab lähiaastatel umbes miljoni inimese sissetõule Aafrikast. Soome on heaoluriik, mis on sealsetel inimestel juba kaardi peale pandud. Umbes miljon inimest võivad tahta tulla Soome. Kui inimesed siin saalis ei saa aru nendest realiteetidest, mis maailmas valitsevad, siis on nad küll väga-väga kummalistel asjaoludel mandaadi saanud.

Küsimus ei ole selles, et meie fraktsioon tahab Eestit lukku panna. Küsimus ei ole selles, et meie fraktsioon tahab Eestile müüri ümber ehitada, nagu meie vaenlased pidevalt iseendale korrutavad ja iseennast veenavad. Küsimus on selles, et me kaitseme Eestit. Me kaitseme seda Eestit, mis on kirja pandud põhiseadusesse. See Eesti on avatud Eesti, mis on Euroopa Liidus ja NATO-s, kust me ei taha välja astuda, ehkki ühe siin selle saali tiivas oleva erakonna esimees järjekindlalt valetab, nagu me tahaksime sealt välja astuda. Ei taha välja astuda, aga see ei tähenda, et me ei peaks ka nendes organisatsioonides oma suveräänsust kaitsma ja kõrgelt hindama.

Palun lisaaega!

14:47 Esimees Eiki Nestor

Kolm minutit lisaaega.

14:47 Mart Helme

Küsimus on 900 000 eestlase õiguses säilitada oma rahvuskodu. Seda ei saa seada sõltuvusse kõikvõimalikest eurobürokraatide direktiiviutoopiatest. Me peame olema kriitilised. Muide, enne rääkimahakkamist ja enne kirjutamahakkamist tuleks meil ikkagi mõtlemismehhanism sisse lülitada. Loodetavasti on see kõikidel siin saalis viibijatel olemas. Ja see mõtlemismehhanism ütleb meile väga selgelt, et 7,5 miljardi elanikuga planeedil Maa on eestlasi umbes miljon ja nendest 900 000 elab Eestis. Meie kohustus, milleks me oleme saanud valijatelt mandaadi, on seda 900 000 inimest ja nende rahvuskodu hoida, kaitsta ja pidada omaenda silmaterast kallimaks.

Lõpetuseks veel nii palju, et valimised lähenevad kosmilise kiirusega. Me kuulsime pühapäeval, kuidas ühe erakonna uus esimees rääkis patriotismist. Me kuuleme, kuidas siin teised räägivad mingisugusest rõõmsast ja sõbralikust rahvuslusest. Sõbrad, käituge siis patriootidena ja sõbralike rahvuslastena, kes samal ajal ei põgene ka võitluse eest, kui on vaja oma tõe, oma õiguse ja oma rahva eest seista. Nii lihtsad need asjad ongi. Ja lõpetame eurodirektiivide automaatse ülevõtmise. Meie ei ole siin selleks, et olla eurodirektiivide kummitempel. Me oleme siin sellepärast, et me oleme saanud mandaadi kaitsta ja esindada Eesti rahvast. Aitäh!

14:49 Esimees Eiki Nestor

Lõpetan läbirääkimised. Eelnõu 590 kohta on esitatud üks muudatusettepanek. Selle on esitanud Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna fraktsioon ja komisjon on jätnud selle arvestamata. Sellega probleeme ei ole. Siiski on ettepanek. Martin Helme, palun!

14:50 Martin Helme

Aitäh! Ma palun seda hääletada!

14:50 Esimees Eiki Nestor

Selge! Austatud Riigikogu, panen hääletusele muudatusettepaneku nr 1, mille on esitanud Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna fraktsioon ja mille juhtivkomisjon on jätnud arvestamata. Palun võtta seisukoht ja hääletada!

Hääletustulemused

Selle muudatusettepaneku poolt oli 18 ja vastu 31 Riigikogu liiget, erapooletuid oli 1. Ettepanek ei leidnud toetust.

Austatud Riigikogu, me oleme muudatusettepanekud läbi vaadanud. Aga meile on tulnud veel Konservatiivse Rahvaerakonna fraktsiooni ettepanek eelnõu teine lugemine katkestada. Meil on vaja ka seda ettepanekut hääletada.

Austatud Riigikogu, panen hääletusele Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna fraktsiooni ettepaneku eelnõu 590 teine lugemine katkestada. Palun võtta seisukoht ja hääletada!

Hääletustulemused

Selle ettepaneku poolt oli 18 ja vastu 33 Riigikogu liiget, erapooletuid oli 2. Ettepanek ei leidnud toetust. Eelnõu 590 teine lugemine on lõpetatud.

Istungi lõpp kell 14.55.